

Atodiad 9

Opsiwn 3

Trefniadaeth y Safle

Opsiwn 3

- Trosglwyddo Ysgol Mynydd Bychan i safle presennol Ysgol Gynradd Allensbank
- Cynyddu nifer y lleoedd yn Ysgol Mynydd Bychan o 192 o leoedd (0.9DM) i 420 o leoedd (2DM)
- Cynyddu nifer y lleoedd meithrin yn Ysgol Mynydd Bychan o 64 i 96
- Trosglwyddo Ysgol Gynradd Allensbank i safle presennol Ysgol Mynydd Bychan
- Lleihau capasiti Ysgol Gynradd Allensbank o 315 o leoedd (1.5DM) i 192 o leoedd (0.9DM)

Byddai'r opsiwn hwn yn galluogi rhoi mwy o ystyriaeth i gydweithredu/ffederasiwn ffurfiol rhwng Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone.

Byddai'r cynnig yn cael ei weithredu'n llawn o fis Medi 2025.

Darpariaeth Feithrin

Byddai nifer y lleoedd meithrin yn Ysgol Mynydd Bychan yn cael ei gynyddu o 64 i 96 i gefnogi ei thwf i ysgol dau ddsbarth mynediad.

Ni fyddai unrhyw newid yn nifer y lleoedd meithrin yn Ysgol Gynradd Allensbank. Ar hyn o bryd mae'r ysgol yn cael ei hariannu am 48 o leoedd meithrin, gan leihau i 32 y flwyddyn nesaf.

Darpariaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol

Mae dosbarth ymyrraeth gynnar Lleferydd ac laith sy'n cael ei gynnal gan Ysgol Gynradd Allensbank. Mae'r Cyngor yn derbyn hyd at 8 plentyn Cyfnod Sylfaen i'r ddarpariaeth hon ledled y ddinas nad oeddent yn gwneud cynnydd digonol, ond sydd â digon o botensial i ddychwelyd i'w hysgol brif ffrwd leol.

Mae'r lleoliadau yn para rhwng 1-3 blynedd, gan ddibynnu ar eu cynnydd. Mae'r disgyblion yn cael eu cofrestru'n ddeuol yn eu hysgol leol, ac yn cael cefnogaeth i ddychwelyd ar ddiwedd eu cyfnod yn y lleoliad. Mae disgyblion yn parhau i fynychu eu hysgol leol o leiaf un diwrnod yr wythnos, er mwyn cadw cyswllt â ffrindiau lleol a pharatoi at ddychwelyd yno'n llawn amser.

Ystyrid adleoli'r dosbarth Lleferydd ac laith ledled y ddinas a gynhelir gan Ysgol Gynradd Allensbank pe bai Opsiwn 3 yn cael ei symud ymlaen.

Gallai'r cynnig i ehangu Ysgol Mynydd Bychan i ddau ddsbarth mynediad, a gallai trosglwyddo i safle Ysgol Gynradd Allensbank roi cyfle i ystyried sefydlu canolfan adnoddau arbenigol. Byddai angen datblygu cynigion ar wahân ar gyfer y ddarpariaeth hon.

Cydweithredu/Ffederasiwn

Mae agosrwydd Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone yn cynnig cyfleoedd i'r ysgolion weithio mewn partneriaeth i sicrhau'r cyfleoedd gorau posibl i bob disgybl naill ai drwy gydweithredu neu ffederasiwn.

Pe bai'r ysgolion yn ystyried cyflwyno cydweithrediad neu ffederasiwn ffurfiol, byddai hyn yn cael ei arwain gan y Cyrff Llywodraethu ac yn cael ei gefnogi gan y Cyngor.

Beth yw manteision y cynnig?

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn:

- darparu cydbwysedd gwell rhwng argaeledd a nifer y disgyblion sy'n derbyn lleoedd mewn ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg a Saesneg
- cefnogi cynnydd tuag at dargedau'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) a Cymraeg 2050
- cefnogi Ysgol Mynydd Bychan i gynnal a pharhau i adeiladu ar ei safonau rhagorol
- galluogi mwy o blant i elwa o'r addysg sydd ar gael yn Ysgol Mynydd Bychan
- arwain at lai o blant yn cael eu gwrthod i ysgol leol

- ar y lleiaf, cynnal y safonau addysg presennol
- sicrhau bod pob darpariaeth ysgol a gynigir yn diwallu anghenion amrywiol y cymunedau y maent yn eu gwasanaethu ar hyn o bryd ac yn gallu eu gwasanaethu yn y dyfodol
- cefnogi ysgolion i fod yn gynaliadwy yn ariannol mewn patrwm gwell o ddarpariaeth trwy gydweithredu/ffederasiwn
- galluogi cadw safleoedd ysgolion i ddiogelu yn erbyn newidiadau yng nghylch y boblogaeth yn y dyfodol

Byddai ehangu Ysgol Mynydd Bychan i 2DM yn cefnogi addysgu a dysgu trwy ddarparu ar gyfer y canlynol:

- galluogi'r ysgol i gynyddu i ddau ddsbarth mynediad. O'i chymharu ag ysgolion llai, mae maint ysgol gynradd â dau ddsbarth mynediad yn cynnig mwy o hyblygrwydd a chyfleoedd i ddisgyblion oherwydd canolfan adnoddau wedi'i hehangu a gwell â mwy o sicrwydd ariannol
- Gall ysgol â dau ddsbarth mynediad roi mwy o sefydlogrwydd ar bob lefel o arweinyddiaeth, gan gynnwys cynnal nifer llawn a sefydlog o lywodraethwyr ysgol.
- Byddai'r gallu i gyflogi mwy o staff addysgu a chymorth yn galluogi'r ysgolion â dau ddsbarth mynediad i gynnig ystod ehangach o arbenigedd cwricwlaidd
- Nifer mwy o athrawon i rannu llwyth gwaith
- Mwy o gyfleoedd i ddatblygu staff yn broffesiynol e.e. ANGau sy'n gallu arsylwi ar eu hathrawon cyfochrog
- Cyfleoedd i staff fanteisio ar eu cryfderau wrth addysgu gan sicrhau bod dysgwyr yn cael y profiad addysg gorau posib
- Mwy o athrawon i arwain ar Feysydd Dysgu, ynghyd â chymhwysedd ym meysydd ddysg Grefyddol, Addysg Rhyw a Chydberthynas a Digidol
- Mwy o gyfleoedd i gynnig ystod ehangach o weithgareddau allgyrsiol/cyfoethogi
- Mwy o gyfleoedd i arweinyddiaeth wasgaredig

Byddai sefydlu ffederasiwn rhwng Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone yn:

- helpu i godi safonau trwy rannu'r gwaith o gyflwyno'r cwricwlwm, arweinyddiaeth ysgolion a chymryd camau ar y cyd i fynd i'r afael â materion allweddol fel cynhwysiant
- galluogi arferion da, deunyddiau paratoi ac adnoddau
- gwella cyfleoedd ar gyfer gweithgareddau i ddisgyblion gan arwain at wella ansawdd dysgu staff a disgyblion
- gwella cyfleoedd ar gyfer datblygiad proffesiynol staff
- cynyddu cyfleoedd ar gyfer datblygu rheolaeth ganol
- rhoi cyfleoedd datblygiad ar gyfer Cyngor yr Ysgol a'r disgyblion
- gwella cyfleoedd cymdeithasol i'r disgyblion
- galluogi trefniadau traws gyfnodau
- galluogi symleiddio polisïau a strwythurau
- cefnogi gwelliant ysgolion trwy alluogi ysgolion i fanteisio ar adnoddau ysgolion eraill i ddatrys problemau, rhannu arbenigedd, codi disgwyliadau a mynd ar ôl anghenion grwpiau penodol o ddisgyblion
- rhoi cyfle i fanteisio ar arbedion maint a rhannu gwasanaethau ar draws yr ysgolion

- hwyluso'r broses o recriwtio llywodraethwyr, o bosibl, gyda llai o swyddi llywodraethwyr gwag
- rhannu arbenigedd ac adnoddau
- hwyluso'r gwaith o drefnu datblygiad proffesiynol
- hwyluso trefnu gweithgareddau disgyblion ar y cyd

Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau mewn ysgolion yn uchel, bod yr addysgu'n dda a bod yr arweinyddiaeth a'r llywodraethu'n gryf.

Mae'r safonau yn y pedair ysgol sydd wedi'u cynnwys yn y newidiadau arfaethedig yn dda.

Mae'r cynnig i ehangu Ysgol Mynydd Bychan i 2DM yn gyfle i wireddu amrywiaeth o fuddion addysgol a fyddai'n galluogi'r ysgol i adeiladu ar y cynnydd presennol gan sicrhau effaith gadarnhaol ar ansawdd a safonau addysg ar gyfer disgyblion presennol a disgyblion y dyfodol.

Fodd bynnag, ni fyddai'r cynnig yn galluogi sefydlu darpariaeth feithrin yn Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru y Santes Monica a'r buddion cysylltiedig

Ni fyddai cynnal Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone fel dwy ddarpariaeth ar wahân yn galluogi gwireddu buddion ysgol â 2 ddsbarth mynediad neu wneud y gostyngiad yn y cyllid fformiwla a fyddai'n cael ei ryddhau yn Opsiwn 1 ar gael i'w glustnodi nac i'w ddyrannu i ysgolion ar draws y ddinas trwy'r fformiwla ariannu.

Yn ogystal, byddai'r cyfle i wireddu'r manteision addysgol yn Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone yn amodol ar weithredu trefniadau cydweithredu/ffederasiwn ffurfiol.

Anfanteision posibl y cynnig

- Gallai fod mwy o dagfeydd traffig o amgylch safle Ysgol Gynradd Allensbank ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol. Fodd bynnag, byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chyrff Llywodraethu'r ysgolion i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.
- byddai'r cynnig i leihau nifer y lleoedd yn Ysgol Gynradd Allensbank yn arwain at ostyngiad ymylol yn nifer y lleoedd mewn ysgolion cynradd cymunedol cyfrwng Saesneg.

Risgiau

- Mae perygl na fydd cynnydd yn nifer y disgyblion sydd angen lleoedd Cymraeg. Bydd y Cyngor yn parhau i adolygu ei amcanestyniadau a byddai'n ymateb i unrhyw newidiadau o'r fath yn y galw os bydd angen.
- Gallai gael effaith ar ysgolion cyfrwng Cymraeg cyfagos. Fodd bynnag, disgwylir i hyn fod yn fyrdymor wrth i nifer y disgyblion sy'n mynychu darpariaeth cyfrwng

Cymraeg dyfu fel rhan o ddatblygiad y Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA).

- Mae perygl y bydd cynnydd yn y galw am leoedd cyfrwng Saesneg. Fodd bynnag, bydd y Cyngor yn monitro'r galw dros y blynyddoedd nesaf i sicrhau bod digon o leoedd i'r rhai sydd angen addysg cyfrwng Saesneg. Gan fod y cynigion yn cadw'r holl safleoedd presennol ac nad ydynt yn lleihau'r llety sydd ar gael, byddent yn cadw'r hyblygrwydd i gyflawni unrhyw newidiadau yn y dyfodol y gellir eu nodi'n briodol.
- Mae perygl o darfu ar ddisgyblion yn ystod y cyfnod pontio, ond mae gan y Cyngor brofiad sylweddol o gyflawni prosiectau adeiladu'n llwyddiannus ar safleoedd ysgolion a feddiennir o ganlyniad i ddatblygu rhaglen trefniadaeth ysgolion fawr a chynyddol. Byddai unrhyw waith adeiladu a wneir yn cael ei reoli'n effeithiol mewn ymgynghoriad â'r ysgol i sicrhau bod y cwricwlwm llawn yn parhau i gael ei gyflwyno a bod safonau uchel o ran addysg a diogelwch yn cael eu cynnal.
- Gallai Cyrff Llywodraethu Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone benderfynu peidio â bwrw ymlaen â chydweithredu neu ffederasiwn.

Adnoddau Dynol a Materion Cyllid

Cyfrwng Cymraeg

Byddai'r cynnig i adleoli ysgol yn gofyn am lefelau uchel o ymgynghori â staff ac undebau llafur, cynlluniau cyfathrebu clir ynghylch y trefniadau ar gyfer pontio o un safle ysgol i'r llall. Dylid sicrhau cyfranogiad staff wrth ddatblygu manylebau neu ddyluniadau adeiladu.

Byddai'r bwriad i ehangu Ysgol Mynydd Bychan yn ei gwneud yn ofynnol i'r Corff Llywodraethu ystyried gofynion y gweithlu yn barod ar gyfer ehangu. Byddai'r Corff Llywodraethu'n cael ei annog i ymgymryd â'r gwaith hwn yn unol â'r Fframwaith AD Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion. Byddai'r Gwasanaethau Pobl AD yn rhoi cyngor, cymorth ac arweiniad i'r Corff Llywodraethu ar gyfer y broses o gynllunio'r gweithlu a phrosesau recriwtio dilynol.

Lle mae'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i gynyddu'r nifer ar y gofrestr yn rhoi cyfleoedd ar gyfer unrhyw staff ysgol sydd ar y gofrestr adleoli ysgolion.

Llwyddodd y Cyngor i sicrhau arian grant gwerth £1.8m gan Lywodraeth Cymru i ad-drefnu darpariaeth ysgolion cynradd yng nghanol Caerdydd ac ehangu lleoedd cyfrwng Cymraeg trwy ychwanegu 1 Dosbarth Mynediad (210 o leoedd). Diben y Grant Cyfalaf Cyfrwng Cymraeg yw cefnogi buddsoddiadau cyfalaf sy'n hwyluso twf mewn addysg Gymraeg a'r defnydd ar y Gymraeg.

Mae'r arian a ddyrannwyd i Gyngor Caerdydd wedi'i glustnodi i gefnogi ehangu ar y ddarpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg a byddai'n caniatáu ar gyfer buddsoddi mewn adeiladau ysgol i gefnogi nifer uwch o ddysgwyr.

Cyfrwng Saesneg

Byddai'r cynnig i adleoli ysgol yn gofyn am lefelau uchel o ymgynghori â staff ac undebau llafur, cynlluniau cyfathrebu clir ynghylch y trefniadau ar gyfer pontio o un safle ysgol i'r llall. Dylid sicrhau cyfranogiad staff wrth ddatblygu manylebau neu ddyluniadau adeiladu.

Byddai'r opsiwn hwn yn galluogi Cyrff Llywodraethu Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone i ystyried cydweithredu neu sefydlu ffederasiwn ffurfiol.

Gallai ffederasiwn arwain at ostyngiad yn nifer y rolau arwain yn gyffredinol ar draws y ddwy ysgol gan ddibynnu ar y model a gymerir ymlaen.

Byddai unrhyw benderfyniadau sy'n cael eu gwneud o ran staffio yn fater i'r Corff Llywodraethu perthnasol.

Byddai angen i arian i gefnogi'r gwaith o ad-drefnu darpariaeth cyfrwng Saesneg fod ar gael o adnoddau'r Cyngor. Ni fyddai unrhyw arbedion i'r Cyngor o ganlyniad i'r newidiadau arfaethedig. Byddai unrhyw arbedion effeithlonrwydd a fyddai'n deillio o ffederasiwn ffurfiol yn galluogi cyllid i gael ei ddyrannu yn fwy effeithiol o fewn y gyllideb Addysg.

Ni fyddai'r cynnig i drosglwyddo Ysgol Mynydd Bychan i safle Allensbank, a throsglwyddo Allensbank i safle Ysgol Mynydd Bychan (Opsiw 3) yn arwain at ddisodli Pennaeth presennol nac ailstrwythuro arweinyddiaeth, er y gallai'r Corff Llywodraethu ystyried hyn yn ddiweddarach. Pe bai'r Corff Llywodraethu yn dilyn y model hwn yn y dyfodol, gallai'r ysgolion ffederal leihau costau arwain o tua £43,000 a £77,000 y flwyddyn yn ogystal ag argostau.

Mae'r cyllid fformiwla i'r ysgolion hyn yn £98,000 yn fwy bob blwyddyn, o'i gymharu â chyfuno Allensbank a Gladstone yn Opsiw 1, gan y byddai pob ysgol yn dal i dderbyn dyraniadau o gyfandaliadau. Ni fyddai'r cyfandaliadau hyn ar gael i'w clustnodi i'r ysgolion nac i'w dyrannu i ysgolion ledled y ddinas trwy'r fformiwla ariannu yn unol ag Opsiw 1.

Teithio i'r ysgol

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i sicrhau bod gan bob ysgol yng Nghaerdydd Gynllun Teithio Llesol erbyn 2022. Mae cynlluniau o'r fath yn nodi camau gan yr ysgol i gynorthwyo ac annog teithio llesol i'r ysgol ac yn nodi unrhyw welliannau i seilwaith ar ac oddi ar y safle sy'n angenrheidiol i hwyluso teithiau llesol. Mae swyddogion Cynlluniau Teithio Llesol y Cyngor wedi bod yn gweithio gydag ysgolion i ddatblygu'r rhain ac mae'r pedair ysgol eisoes wedi rhoi Cynllun Teithio Llesol ar waith ar gyfer eu safle presennol.

Rhaid bod gan bob ysgol (gan gynnwys y rhai sydd wedi'u had-drefnu) gynllun o'r dechrau.

Bydd swyddogion Cynlluniau Teithio Llesol yn parhau i weithio gyda'r ysgolion wrth adolygu a datblygu ymhellach eu Cynlluniau Teithio Llesol presennol fel y bo'n briodol i gyd-fynd ag unrhyw newid mewn amgylchiadau. Gallant helpu i ymgysylltu ar y Cynlluniau Teithio Llesol fel rhan o'r gwaith o greu mwy o leoedd ac unrhyw newidiadau mewn lleoliad carfannau ysgol i safleoedd eraill.

Ar ôl ad-drefnu'r ysgolion, bydd y Cyngor yn monitro'r amodau y tu allan i'r ysgolion ar eu newydd gwedd er mwyn gweld a oes angen unrhyw fesurau pellach, megis cyfyngiadau parcio. Bydd y cwmpas ar gyfer cyflwyno cyfyngiadau parcio yn cael ei ymchwilio a'i roi ar waith lle bo'n briodol fel mesur cost isel i helpu i annog pobl i beidio â defnyddio'r car i deithio pellter byr, gwneud yr amgylchedd y tu allan i bob ysgol yn fwy diogel ac yn fwy ffafriol i gerdded, sgwtera a beicio a gwneud y mwyaf o deithio llesol i'r ysgol.

Mae Tîm Diogelwch ar y Ffyrdd y Cyngor eisoes yn darparu rhaglen o hyfforddiant beicio a hyfforddiant i gerddwyr i annog pobl i fanteisio ymhellach ar deithio llesol i'r ysgol. Bydd y cymorth hwn yn parhau fel rhan o'r ymgysylltu a'r cymorth parhaus a ddarperir gan Dîm Teithio Llesol Ysgolion y Cyngor ar ddatblygu a darparu Cynlluniau Teithio Llesol.

Bydd adeiladu'r llwybr Beicio 1.2 newydd ar hyd Teras Cathays, Heol yr Eglwys Newydd a Heol Allensbank yn darparu cyfleuster beicio newydd sy'n cysylltu'n uniongyrchol ag Ysgol Gynradd Allensbank, Ysgol Gynradd Gladstone ac Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru y Santes Monica.

Lle nodir y bydd rhai disgyblion yn gymwys i gael trafndiaeth ysgol oherwydd eu hanghenion dysgu ychwanegol (e.e. ar gyfer disgyblion CAA), bydd y cyfleusterau ar gyfer gollwng a chasglu disgyblion yn cael eu hadolygu er mwyn nodi unrhyw welliannau angenrheidiol.

Y pellter mwyaf rhwng safleoedd yr ysgolion uchod yw tua 0.5 milltir. Felly, pe bai'r ysgolion yn cyfnewid safleoedd, y cynnydd mwyaf yn y pellter teithio rhwng y cartref a'r ysgol fydd 0.5 milltir.

Byddai trosglwyddo Ysgol Mynydd Bychan i safle Ysgol Gynradd Allensbank yn arwain at gynnydd o 0.04 milltir yn y pellter teithio cyfartalog i ddisgyblion presennol Ysgol Mynydd Bychan.

Byddai trosglwyddo Ysgol Gynradd Allensbank i safle Ysgol Mynydd Bychan yn arwain at gynnydd o 0.04 milltir yn y pellter teithio cyfartalog i ddisgyblion presennol Ysgol Gynradd Allensbank.